

“ဒီဗီဘီဒီဘီဘီ” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု ပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘီဘီရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ကို ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘီဘီကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘီဘီရဲ့ Facebook စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုဒ်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

<b>Debate on DVB TV</b>	
<b>Sunday:</b>	<b>19:15 (New), 21:00</b>
<b>Monday:</b>	<b>10:15, 15:15, 21:00</b>
<b>Wednesday:</b>	<b>10:15, 15:15</b>
<b>Friday:</b>	<b>15:15, 21:00</b>



အမှတ် - ၄၅၄၊ ၇ လွှာ၊  
 ကုန်သည်လမ်းနှင့်  
 ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊  
 ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့  
**“ဒီမိုကရေစီ အောက်ခြေအထိ ရောက်ပြီလား”**

ဖြစ်ပါတယ်။  
 မှတ်ချက်ပေးလိုတာ  
 အကြံပြုလိုတာ  
 မေးမြန်းလိုတာတွေ ရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း  
 ဖုန်းနံပါတ် +၉၅ ၉၄ ၅၉၈ ၆၅ ၉၄၀ နဲ့  
 debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး  
 အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးထံ မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

**"ဒီမိုကရေစီ အောက်ခြေအထိ ရောက်ပြီလား?"  
(သာလွန်ဖောင်းထက်)**

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦးဆောင်တဲ့ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် (NLD) ပါတီ အာဏာရရှိပြီး အုပ်ချုပ်လာတာ ၂ နှစ် နီးပါးကြာ မြင့်လာပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုတဲ့ အသိစိတ်နဲ့ ပြည်သူ့အများစုက NLD ပါတီကို ပုံအော့ပြီး မဲပေးခဲ့ကြပေမယ့်လည်း တကယ့်လက်တွေ့ NLD အစိုးရ ဖြစ်လာချိန်မှာရော ဒီမိုကရေစီဟာ အောက်ခြေပြည့်သူလူထုတွေ ထိတွေ့ခံစားခွင့် ရရှိနေပြီလား၊ ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေက ကျေးရွာမှာ ပီပြင်လာပြီလားဆိုတာ မေးခွန်း ထုတ်စရာ ဖြစ်လာနေပါတယ်။

**ရပ်ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ပြန်လည်ရွေးချယ်ခြင်း**

သမ္မတဦးသိန်းစိန် အစိုးရလက်ထက် ၂၀၁၂ ခုနှစ်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တဲ့ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဥပဒေကို NLD အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာ နှစ်ကြိမ်တိုင် ပြုပြင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၇ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းမှာ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရွေးချယ်ပွဲတွေ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတဝန်း ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး ၁၄ ခုမှာ ခရိုင် ၆၆ ခု၊ မြို့နယ် ၃၂၅ ခု၊ မြို့နယ်ခွဲ ၆၄ ခု၊ မြို့ ၃၇၂ မြို့၊ ရပ်ကွက် ၂၈၂၇ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စု ၁၃၇၀၈၊ ကျေးရွာ ၆၄၁၈၅၃ အတွက် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး စုစုပေါင်း ၁၆၅၅၃ ဦးကို ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်းနဲ့အညီ ရွေးကောက်တင်မြှောက်မှုတွေ ပြုလုပ်နေဆဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုရွေးကောက်တင်မြှောက်ရာမှာ ပြဿနာများစွာရှိခဲ့ပြီး အထူးသဖြင့်တော့ ရွေးကောက်ပွဲတွေမှာ ဒီမိုကရေစီမဆန်မှုတွေ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။

**အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရွေးချယ်ခြင်းနှင့် ပြဿနာများ**

ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေဟာ အခြေခံအကျဆုံး အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် အစိုးရက ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးကို လစာအားဖြင့် တစ်လလျှင် ငွေကျပ် ၈၀၀၀၀ ချီးမြှင့်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာတွေမှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်နဲ့ ဩဇာအာဏာရှိတာမို့ ဒီနေရာအတွက် အလှူအယက်ယှဉ်ပြိုင်မှုတွေ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ဒေသအာဏာပိုင်အစိုးရတွေ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေ၊ နိုင်ငံရေးပါတီက ဝင်ရောက် စွတ်ဖက်တာတွေကြောင့် ပြဿနာတွေ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးမှာဆိုရင် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာအောင်မိုးညိုကိုယ်တိုင် ပွင့်ဖြူမြို့နယ်၊ ကျောင်းကုန်းကြီးကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရွေးချယ်ရေး ကြီးကြပ်အဖွဲ့ကိုရွေးချယ်ပြီး ဒေသခံတွေ ရွေးချယ်ထားတဲ့ ကြီးကြပ်ရေးမှူး ၅ ဦးကို ဖယ်ရှားခဲ့တာကြောင့် ဒေသခံနဲ့ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအကြားမှာ ပြဿနာတွေ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ အလားတူ ပြဿနာတွေကို ရန်ကုန်၊ ပဲခူး၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး အပါအဝင် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အတော်များမှာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ အခြေခံအကျဆုံးသော အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားမှာ ကိုယ့်ပါတီကလူ၊ လက်ရှိအစိုးရနဲ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တွေ သဘောကျသူတွေကိုခန့်ထားမယ့် အခြေအနေတွေ ဖြစ်ပေါ်တာကြောင့် ဒေသခံတွေ ကြိုက်နှစ်သက်မှုမရှိတဲ့အခါ ပြဿနာများစွာ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ရဲစခန်းတွေမှာ အမှုအခင်းဖြစ်တဲ့အထိ ရပ်/ ကျေးအုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရွေးချယ်ပွဲတွေဟာ ပြဿနာတက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါဟာလည်း အခြေခံအကျဆုံး ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားမှုဟာ အောက်ခြေကို ရောက်သင့်သလောက် မရောက်ခဲ့ဘူးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပါပဲ။

**ပဲခူးတိုင်းဝန်ကြီးချုပ် နတ်ထွက်ပေးရေး ဆန္ဒပြကြခြင်း**

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမှာ ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့က ပဲခူးတိုင်းဝန်ကြီးချုပ် နတ်ထွက်ပေးရေး ဆန္ဒပြမှုတစ်ရပ် ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး ဒေသခံ ၂၀၀ လောက် ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒေသခံ ဆန္ဒပြသူတွေဟာ ပဲခူးရွှေမော်ဓောဘုရားအနီးကနေ ပဲခူးတိုင်းအစိုးရအဖွဲ့ ရုံးရှေ့အထိ စီတန်းလှည့်လည် ဆန္ဒပြခဲ့ကြတာဖြစ်ပြီး ဆန္ဒပြသူတွေဟာ ဒေသတွင်း တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိသည့် ဝန်ကြီးချုပ် နတ်ထွက်ပေး၊ ဒေသတွင်းမြေယာပြဿနာများ ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်းမရှိသည့် ဝန်ကြီးချုပ် နတ်ထွက်ပေး၊ ဒေသတွင်းဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးနိုင်မှုမရှိသည့် ဝန်ကြီးချုပ် နတ်ထွက်ပေးရေး၊ ပြည်သူများ ယာဉ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးအတွက် ယာဉ်စည်းကမ်း၊ လမ်းစည်းကမ်း ကြပ်မတ်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိသည့် ဝန်ကြီးချုပ်နတ်ထွက်ပေးစတဲ့ ကြွေးကြော်သံတွေနဲ့ ဆိုင်းဘုတ်တွေကိုင်ကာ စီတန်းလှည့်လည် ဆန္ဒပြခဲ့ကြတာ ဖြစ်ပါပါတယ်။

ဆန္ဒပြပွဲဖြစ်ပေါ်ပြီးတဲ့နောက် NLD ပါတီက ပဲခူးတိုင်းဝန်ကြီးချုပ် နတ်ထွက်ပေးရေး ဆန္ဒပြသူတွေကို အရေးယူမယ်လို့ ထုတ်ပြန်တဲ့အပြင် ပဲခူးတိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ကလည်း "ဘာမှ စိတ်မလှုပ်ရှားဘူးဗျ။ ကျွန်တော်က တာဝန်ပေးလို့လုပ်တာ။ ဒီနေရာကို ကျွန်တော့် တာဝန်ပေးလို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတယ်လို့ပဲ မြင်ပါတယ်" လို့ တုံ့ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ NLD ပါတီက ဆန္ဒပြသော ပါတီဝင်တွေကို အရေးယူမယ့်အပြင် ပဲခူးတိုင်းဝန်ကြီးချုပ်က ဆန္ဒပြမှုကို စိတ်လှုပ်ရှားမှုမရှိဟု ပြောဆိုခဲ့ခြင်းမှာ အောက်ခြေတွင် ဖြစ်ပျက်နေမှုများကို မျက်ကွယ်ပြုခဲ့သလို ဖြစ်စေခဲ့ပါတယ်။

ရန်ကုန်မှာတော့ ရန်ကုန်တိုင်းဝန်ကြီးချုပ်ကို ဆန္ဒပြဖို့ ကြိုးစားခဲ့သူ မိုက်ကယ်ကျော်မြင့်ကို တရားရုံးတစ်ခုကနေ အလုပ်နဲ့ ထောင်ဒဏ် ၉ လ ချမှတ်ခဲ့တာမို့ ရန်ကုန်မှာ ပိုပြီး ဒီမိုကရေစီ ဆိတ်သုဉ်းနေတာကို အထင်အရှား ပြသခဲ့ပါတယ်။

**ပြည်ထဲရေးကို မလွန်ဆန်နိုင်ခြင်း**

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့တွေဟာ အုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေမှာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန လက်အောက်မှာရှိတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေနဲ့ ပူးတွဲအလုပ် လုပ်ဆောင်ရပါတယ်။ ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီးအထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေဟာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရတွေရဲ့ အတွင်းရေးမှူးတွေအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ပါတယ်။ ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေကို ရွေးကောက်ပွဲတွေနဲ့ တင်မြှောက်နိုင်ပေမယ့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကလေး ခရိုင်၊ တိုင်းအဆင့်အထိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွေကို ပြည်ထဲရေးက တိုက်ရိုက် ခန့်အပ်တာဖြစ်ပါတယ်။ NLD အစိုးရအနေနဲ့ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနတွေကို တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရ လက်အောက်ကို ထည့်သွင်းဖို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ပေမယ့်လည်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရမယ့် နည်းလမ်းတွေနဲ့သာ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရတွေကို ကူညီဆောင်ရွက်ပေးဖို့ ပြည်ထဲရေးက ညွှန်ကြားချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ဒီအခြေအနေတွေကြောင့် ပြည်နယ်/ တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရတွေကိုယ်တိုင် အုပ်ချုပ်ရေးကဏ္ဍတွေမှာ ပြည်သူတွေ အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေဖို့ ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်းတကျ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု နည်းပါးနေသေးတဲ့ အနေအထားတွေမြင်နိုင်မှာပါ။

**တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု အားနည်းနေခြင်း**

ဒီမိုကရေစီ အောက်ခြေအထိ မရောက်နိုင်သေးတဲ့ အဓိက အချက်တွေထဲမှာ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု အားနည်းခြင်းပါပဲ။ တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု အားနည်းခြင်းဆိုရာမှာလည်း သက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားတွေက တရားဥပဒေကို လိုက်နာမှုမရှိဘဲ ဥပဒေကို လက်တစ်လုံးခြား ဆောင်ရွက်မှုတွေလည်း ရှိနေတာပါ။ အနိုင်ကျင့်စော်ကားမှုတွေ၊ ရာဇဝတ်မှုထုပြောမှုတွေ၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတွေဟာ ဆက်လက် တည်ရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး ပြည်သူလူထုအတွင်း ဒီမိုကရေစီ စိမ့်ဝင်နိုင်မှုမရှိအောင် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု အားနည်းနေတာပါ။ တရားရေးမကျင့်မှာလည်း အုပ်ချုပ်ရေးမကျင့်နဲ့ သဟဇာတရှိနေဆဲဖြစ်ပြီး လွတ်လပ်မှု အားနည်းနေပါတယ်။ ပြည်သူလူထုအားကိုးတဲ့ တရားစီရင်စွမ်းမရှိဘဲ ဖြစ်မလာသေးတာမို့ ဒီမိုကရေစီ အောက်ခြေအထိ မရောက်နိုင်သေးတာဟာ ပြည်သူတွေအတွက် အားကိုးရာမဲ့ဖြစ်စေပါတယ်။

**လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ခံရခြင်း**

ပြည်တွင်းပြည်ပ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေဟာ NLD အစိုးရသစ် လက်ထက်မှာ အသိအမှတ်ပြုခံရမှု အားနည်းပြီး သူတို့ရဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေကို အာဏာပိုင်ယန္တရားက ရန်သူသဖွယ် ဆက်ဆံခြင်းကို ခံနေရပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီမြှင့်တင်ရေးမှာ အဓိက အခရာကျတဲ့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားနိုင်ခြင်းကလည်း ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို နှောင့်နှေးစေပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျောက်မီးသွေးဓာတ်အားပေးစက်ရုံတွေကို ကန့်ကွက်နေတဲ့ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေဟာ ဒေသခံတိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်အစိုးရတွေရဲ့ ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုတွေကို အကြီးအကျယ် ခံနေရပါတယ်။ အလားတူပါပဲ နယ်ပယ်အသီးသီးမှာ ပြည်တွင်းပြည်ပ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေဟာ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းအတွက် လွတ်လွတ်လပ်လပ် လှုပ်ရှားနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ဖိနှိပ်ကန့်သတ်မှု အမျိုးမျိုးကို တွေ့ကြုံခံစားနေရပါတယ်။